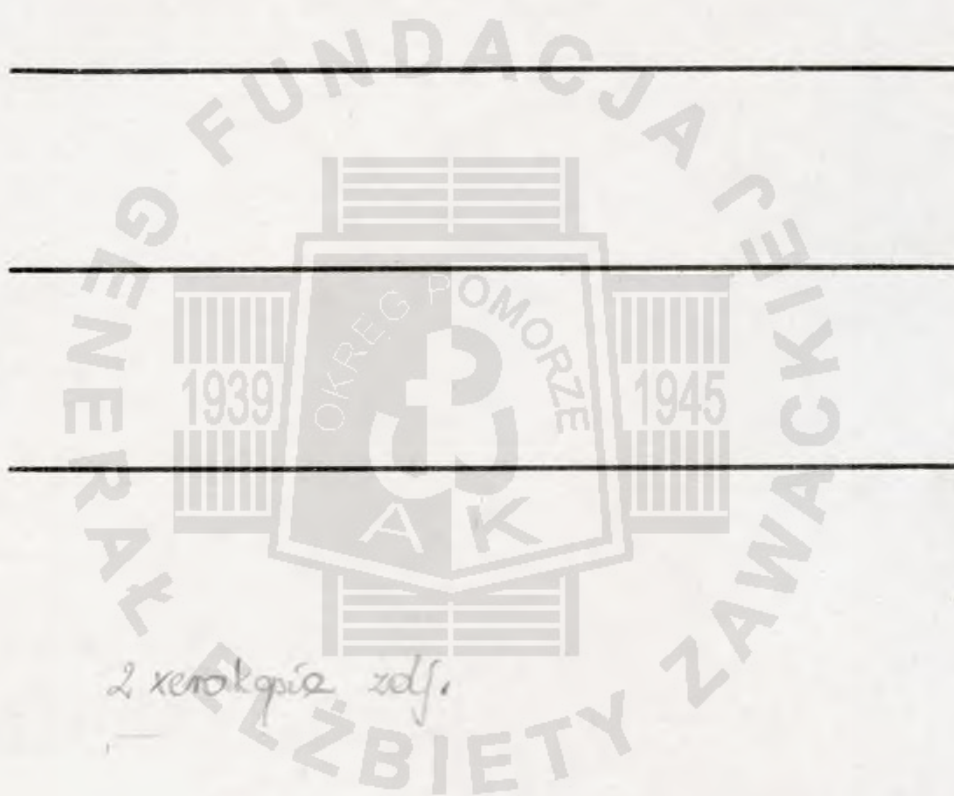

FUNDACJA GENERALI ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

MEMORIAŁ
Generał Marii Wittich

TECZKA

LWP

woj. zielonogórskie

Szer.

FEDOROWICZ Maria

zam. Buratynska (1948r)

776/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — FEDOROWICZ Maria
zau. Bwatyńska

I/1. Relacja ✓ k. 2, s. 1-4

I/2. Dokumenty (sensu stricte) dotyczące osoby relatora ✓ k. 3, s. 1-6

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie ✓ ksero

I₁ Relacje

- Schemat relacji o wojennej służbie kobiet-żołnierzy w I i II Armii Wojska Polskiego w latach 1939-1945 [b-d.], mps, rkp, dyg., k. 2, s. 1-4

**Schemat relacji o wojennej służbie kobiet-żołnierzy
w I i II Armii Wojska Polskiego
w latach 1939-1945**

Relację można również sporządzić w sposób opisowy uwzględniając punkty schematu, ale nie rozdzielając opisu na poszczególne punkty.

I. DANE OSOBOWE

1. Nazwisko / także panińskie z datą zmiany /, imiona

Buratińska Maria

nazwisko panińskie *Fedorowicz* data ślubu *30. XII. 1948*

2. Data i miejsce urodzenia / w przypadku wsi podać powiat /

*5. 12. 1923 Skowiatym pow. Borszczów
woj. Tarnopol*

3. Imiona rodziców, nazwisko panińskie matki, dane o ich pracy zawodowej i społecznej

Franciszka Fedorowicz z domu Monasterska

Michał Fedorowicz - rolnik społecznie sędzys wsi Skowiatym

4. Obecny adres składającej relację, nr telefonu

67-126 Stypułów 84

II. DANE ŚRODOWISKOWE

1. Wykształcenie / nazwy szkół i lata ich ukończenia /

podstawowe Szkoła Podstawowa w Skowiatymie ukończ. 1937 r.

2. Miejsce zamieszkania przed 1939 rokiem

Skowiatym pow. Borszczów woj. Tarnopol

3. Czym zajmowała się przed 1939 rokiem / nauka, praca - jaka ?/

nauka, później praca w gospodarstwie rolnym rodziców

4. Przynależność do ZIIP, PWK, PCK, Związek Młodzieży Wiejskiej, Sodalicia Mariańska

1/1-

II. UDZIAŁ W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ 1939 ROKU

uczestniczył, funkcja, służba wojskowa lub udział w obronie cywilnej, służba sanitarna.

V. DANE Z OKRESU LAT 1939-1945

Nauka, praca, udział w konspiracji / jakiej ? /

Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR ? / wywiezienie, aresztowanie, wakuacja, miejsce pobytu - charakter pracy /

Od urodzenia zamieszkała na terenach ZSRR.
Tam też ukończyłam szkołę podstawową.

2. Moja droga do wojska polskiego / mobilizacja, zaciąg ochotniczy /

Mobilizacja polskich dziewcząt mieszkających na tych terenach.

3. Data rozpoczęcia służby w wojsku i data zdemobilizowania.

1.04.1944 - 5.1X.1945

4. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową

II Armia Wojska Polskiego
Pułk zapasowy pluton gospodarzy

5. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska w wojsku

prace pułku gospodarczego tzn. gotowanie, pranie, pieczenie chleba dla żołnierzy, Szybie m.in. flag polski.

6. Jakie przeszła przeszkolenie w wojsku / szkoły, kursy, itp. /

7. W jakich bitwach brała udział / miejscowość, data, odniesione rany i kontuzje, gdzie i kiedy ? /

8. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji i obecnie / data /

szeregowy

9. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne

Odznaka Grunwaldzka - otrzymałam 8.07.1947
Odznaka Grunwaldzka - otrzymałam 24.04.1969
Medal "Wzrostu i Walekości 1945r" - otrzymałam 15.01.1971
V. ŻYCIORYS POWOJENNY Odznaka Płaterówek - otr. 1997 r.

1. Dalsze kształcenie się. Warunki rodzinne. Praca zawodowa i działalność społeczna. Wpływ służby wojskowej na życie powojenne.

Po przyjeździe do rodziców na tzw. "Ziemie Odzyskane" (do Słupowa) we wrześniu 1945r pomagałam rodzicom w pracy na roli.

W 1948 r. wyszłam za mąż. Wspólnie z mężem zamieszkaliśmy samodzielnie w domu mojego męża.

Przydzielono nam ziemię ale nie mieliśmy żadnego sprzętu ani inwentarza. Trzeba było ciężko pracować, by zarobić na kupno sprzętów potrzebnych do uprawy ziemi, odzieży, wyposażenia mieszkania.

Wychowaliśmy 3 córki. Jedna z nich pracuje w służbie zdrowia, druga w bibliotece, trzecia w piekarni. Choć było bardzo ciężko, ale dzięki mojemu szóstemu i polowemu wykształceniu, od roku 1989 mój mąż nie żyje.

2. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się po wyjściu z wojska. Praca społeczna w KGW

Podstawową trudnością w odnalezieniu rodziny, braku środków do życia, później również ciężkiej pracy - bardzo skromne życie całej mojej rodziny.

3. Obecne źródło utrzymania / emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidy wojennego, renta rolna, renta wdowia, proszę uwzględnić grupy inwalidztwa /

renta inwalidzka (po mężu) + 1/2 emerytury rodziców

4. Obecny stan zdrowia

przebyte 2 operacje: kamienie na woreczku żółciowym, wyrostek robaczkowy, nadciśnienie tętnicze, choroba wieńcowa, reumatyzm, zmniejszenie stawów, zwyrodnienie kręgosłupa

5. Z jakiego rodzaju służby zdrowia korzystała

szpitalu, później leczenia prywatnie u kardiologa.

6. Czy była represjonowana po wojnie / sama autorka lub jej rodzina, aresztowania, śledztwo, okoliczności, data, miejsce /

7. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególne sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci - ich wykształcenie, zawody, zajmowane stanowiska.

Rodzice - wywiezieni po wojnie na "Ziemie Odryckie" wspólnie z trzema innymi siostrami.

Mąż - wywieziony na przymusowe roboty na Terenie III Rzeszy - w obozie pracy, później we Francji. Do Polski wrócił w 1947 r.

Dzieci - 3 córki
I wykształcenie średnie z zawodu bibliotekarska pracuje w swoim zawodzie
II wykształcenie średnie pracownik socjalny Urzędu Miasta i Gminy
III wykształcenie zawodowe - sprzedawca bawetny - pracuje w Piekarni

Pożądane załączenie :

- dokumentów, wspomnień i fotografii dotyczących okresów przedwojennego, kampanii wrześniowej oraz okresu wojennego.
- wykazu książek i artykułów, w których wzmiankuje się o służbie wojskowej autorki relacji i o jej formacji.

Czytelny podpis

.....

Data .....

I/2 Dokumenty

- Legitymacja Odznaki Gromwaldzkiej, Nowa Sól 1947, mps, kopia, k.l. s. 1-2
- Legitymacja Odznaki Gromwaldzkiej, Warszawa 1969, mps, kopia, k.l. s. 3-4
- Legitymacja Nr 014175 „Medalu Zwycięstwa i Wolności 1945, Warszawa 1971, mps, kopia, k.l. s. 5-6

7/2-1

RZECZPOSPOLITA POLSKA
NACZELNE DOWODZTWO
WOJSKA POLSKIEGO

LEGITYMACJA
ODZNAKI GRUNWALDZKIEJ

Projekt i druk Włók Winiak Instytut Geograf Warszawa 1946

1/2-2

FRAGMENT Z OBRAZU „GRUNWALD” JACEK MALCZEWSKI

ROZKAZEM Z DNIA 22 LIPCA 1945 ROKU
NACZELNY DOWÓDCA WOJSKA POLSKIEGO

nadał:
uczestnikowi walki zbrojnej z Niemcami
w latach 1939-1945

*Str. Jerzy Maria
Michał*

ODZNAKĘ GRUNWALDZKĄ

W ROKU 1410 dnia 15 lipca, połączone wojska polskie litewskie, smoleńskie, kijowskie, czeskie i morawskie, siłą swą jednością stoczyły na polach Grunwaldu zwycięski boj z śmiertelnym wrogiem Szwabów i Krzyżaków.
W ROKU 1915, kiedy bohaterką walki Narodu polskiego kierowała Krajowa Rada Narodowa, żołnierz polski usiłując ranie przy ranieniu z żołnierzem radzieckim, stanął z nim jako zwycięzca na szczycie Berlina.

Na uszaskach polach walki i na ziemi ojczyzny Polacy zmagali się przez blisko 6 lat po bohatersku ze swym odwiecznym wrogiem. Po latach ciężkiej walki z niemieckim narodem miłojące wolność, z wielkim Związkiem Radzieckim na czele, rozgromiły Niemcy, ratując świat przed barbarzyństwem faszystowskim. Drogi Grunwald! przyniosł ojczyznę wolność, demokrację i powrót Ziemi Zachodniej do Macierzy.
Odznaka Grunwaldzka jest symbolem zwycięstwa nad Niemcami.

137483
Drok, Kije.
(stopień)

Anna Pol dn *8 lipca* 1945 r.

I/2-3

RZECZPOSPOLITA POLSKA
NACZELNE DOWÓDZTWO
WOJSKA POLSKIEGO

LEGITYMACJA
ODZNAKI GRUNWALDZKIEJ

Wojsk. Zolt. Genl. W-wa, Zam. 377. CW-25892

7/2-4

FRAGMENT Z OBRAZU „GRUNWALD” JANA MATEJKI

ROZKAZEM Z DNIA 22 LIPCA 1945 ROKU
NACZELNY DOWÓDCA WOJSKA POLSKIEGO

nadał:
uczestnikowi walki zbrojnej z Niemcami
w latach 1939 - 1945

Ob. Maria Buratowska

ODZNAKĘ GRUNWALDZKĄ

Handwritten signature: Kielbaso

W ROKU 1410 dnia 15 lipca, połączone wojska polskie, litewskie, smoleńskie, kijowskie, czeskie i morawskie, silne swoją jednością stoczyły na polach Grunwaldu zwycięski bój ze śmiertelnym urogiem Szwajcarszczyzny - Krzyżakami.

W ROKU 1945, kiedy bohaterką walką Narodu polskiego kierowała Krajowa Rada Narodowa, żołnierze polscy walcząc ramie przy ramieniu z żołnierzami radzieckimi, stanął z nimi jako zwycięzca na czołwach Berlina.

Na wszystkich polach walki i na ziemi ojczystej Polacy zmagali się przez blisko 6 lat z bohaterką ze swym odwiecznym urogiem. Po latach ciężkiej walki z niemiecką, narodu młującą wojsko z uścisłym Związkiem Radzieckim na czele, rozgromili Niemcy, ratując świat przed barbarzyństwem faszystowskim. Drugi Grunwald przyniósł zwycięstwo, wolność, demokrację i powrót Ziemi Zachodnich do Macierzy.

Odznaka Grunwaldzka jest symbolem zwycięstwa nad Niemcami.

Nr 145032

Warszawa, dn. 24 kwietnia 1951 r.

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

LEGITYMACJA

☼ 014175

Warszawa, dnia 15.01. 1971.

T/2-6
Na podstawie Dekretu Prezydium Krajowej
Rady Narodowej z dnia 26 października
1945 r. o ustanowieniu „Medalu
Zwycięstwa i Wolności 1945 r.”

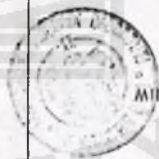
MINISTER OBRONY NARODOWEJ

nadal

Ob. BURATYŃSKA Maria
c. Michała

dnia 9 maja 1946 r.

„MEDAL ZWYCIĘSTWA I WOLNOŚCI
1945 r.”

SZEF DEPARTAMENTU KADR
MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ

V Nazwiskowe karty informacyjne

1
z foto

T 776/kau

ZSRR-21012

zam. Buratynska Maria
za Fedorowicz

Źródło informacji
relacja własna autoru/źródła
w Archiwum Pomorskim AR

87-100-Toruń

Miellie Garbary 2

3/1
Seth 97

zol. 5-kau

VI Fotografie

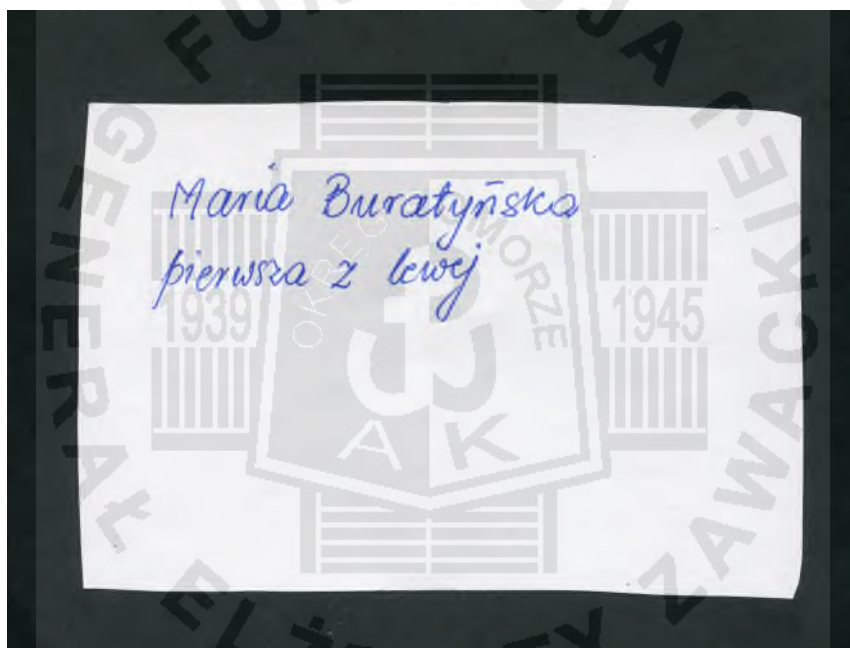
2 xerokopie zdj.

FEDOROWICZ MARIA

1939
102ann. BURATYŃSKA 45

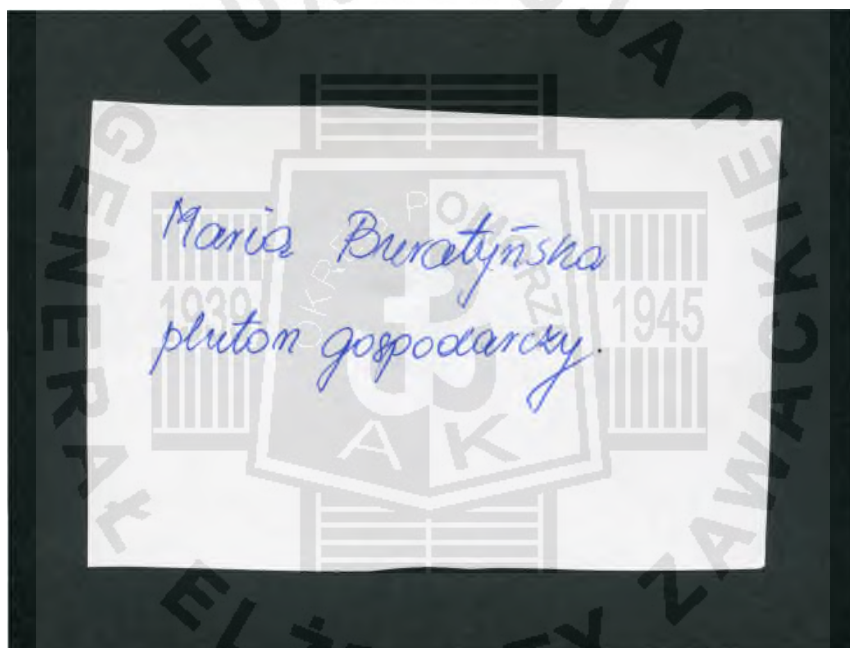
g y r ł a k
kawa IV nr. 57 m. 1
G d y n i a

FEDOROWICZ Maria
zam. Buratynska

Firma Handlowo-Uslugowa
„DIADA”
86-200 Chełmno-Grubno
Tel. (0-56) 686-28-48